

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí

Bakalářská práce

Oceňování majetku vytvořeného vlastní činností a jeho vliv na vypovídací schopnost

Vypracovala: Gabriela Behenská
Vedoucí práce: Ing. Miroslava Vlčková
České Budějovice 2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Gabriela BEHENSKÁ**
Osobní číslo: **E11030**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Oceňování majetku vytvořeného vlastní činností a jeho vliv na
vypovídací schopnost**
Zadávací katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem práce je analyzovat oceňování majetku, který účetní jednotka pořídí na základě vlastní činnosti, zhodnotit jednotlivé metody oceňování a navrhnout opatření na zlepšení vypovídací schopnosti takto pořízeného majetku.

Rámcová osnova:

1. Úvod
2. Oceňování majetku vytvořeného vlastní činností
3. Kalkulace nákladů a kalkulační vzorce
4. Vliv oceňování majetku na řízení
5. Zhodnocení oceňování majetku vytvořeného vlastní činností ve vybrané účetní jednotce
6. Analýza oceňování majetku ve vybrané účetní jednotce a návrhy možných variant na zlepšení kvality řízení v souvislosti s oceňováním
7. Závěr
8. Přehled použité literatury
9. Přílohy

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

FIBÍROVÁ, J., L. ŠOLJAKOVÁ aj. WAGNER. 2007. Nákladové a manažerské účetnictví. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-299-0.

KRÁL, B. 2010. Manažerské účetnictví. 3., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010. ISBN 978-80-7261-217-8.

RYNEŠ, P. 2012. Podvojně účetnictví a účetní závěrka. Průvodce podvojným účetnictvím k 1. 1. 2012. Olomouc: ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-714-0.

ŠOLJAKOVÁ L. 2009. Strategicky zaměřené manažerské účetnictví. Praha: Management Press, 2009. ISBN 978-80-7261-199-7.

Zákon č.563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Miroslava Vlčková

Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: 1. března 2013

Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2014

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.

děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. března 2013

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Blatné dne 26. 4. 2014

.....
Gabriela Behenská

Poděkování

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Miroslavě Vlčkové, za cenné rady a připomínky při psaní mé práce. Dále bych chtěla poděkovat pracovníkům společnosti Tesla Blatná, a.s. za spolupráci a poskytnuté podklady pro zpracování. A také své rodině za podporu.

Obsah

Obsah	1
1 Úvod.....	3
2 Oceňování majetku vytvořeného vlastní činností	5
2.1 Majetek	5
2.1.1 Dlouhodobý majetek	5
2.1.2 Oběžný majetek.....	6
2.2 Oceňování majetku	6
2.2.1 Oceňování zásob	7
2.2.2 Oceňování dlouhodobého majetku.....	7
2.3 Vlastní činnost	8
3 Kalkulace nákladů a kalkulační vzorec	9
3.1 Náklad.....	9
3.2 Náklady v kalkulaci	9
3.2.1 Členění nákladů.....	10
3.3 Kalkulace	13
3.3.1 Kalkulační vzorec.....	14
3.3.2 Druhy kalkulací	15
4 Vliv oceňování majetku na řízení	20
4.1 Vymezení „správné“ ceny	20
4.2 Stanovení směrné ceny	20
4.3 Stanovení bodu zvratu	21
4.4 Stanovení spodní hranice ceny	22
4.4.1 Krátkodobá spodní hranice	22
4.4.2 Dlouhodobá spodní hranice ceny	23
4.5 Vlastní výroba či externí nákup.....	23

5	Metodika	25
6	Zhodnocení oceňování majetku vytvořeného vlastní činností ve vybrané účetní jednotce.....	26
6.2	Charakteristika podniku.....	26
6.2.1	Výrobní program.....	26
6.3	Kalkulace výkonů.....	27
6.3.1	Kalkulační vzorec.....	28
7	Analýza oceňování majetku ve vybrané účetní jednotce a návrhy možných variant na zlepšení kvality řízení v souvislosti s oceňováním	29
7.2	Analýza vyrobené pojistky	29
7.3	Analýza nakupované pojistky.....	31
7.4	Zhodnocení výroba x nákup	32
7.5	Vytvoření vlastní kalkulace.....	34
7.5.1	Kalkulace na nakupovanou pojistku	34
7.5.2	Kalkulace na vyrobenou pojistku.....	35
7.6	Porovnání prodejní ceny z kalkulace společnosti a z navrhované kalkulace.....	36
7.7	Analýza nákladů u výrobku zařazeného do dlouhodobého majetku	37
7.8	Zhodnocení a vlastní návrhy	40
7.9	Analýza bodu zvratu.....	41
7.9.1	Výpočet kritického množství produkce	41
7.9.2	Výpočet kritické tržby.....	42
7.9.3	Výpočet tržby, aby se zisk zvýšil o 100 000 Kč	43
8	Závěr	44
9	Summary and keywords.....	45
10	Přehled použité literatury	46

1 Úvod

Oceňování majetku je jednou z nejdůležitějších činností vykazování účetní jednotky. Na míře jejich hodnoty jsou závislé další ukazatelé, které využívají interní i externí uživatelé. Důležitými ukazateli chápeme majetek firmy, výsledek jejího hospodaření či hodnota pracovního kapitálu. Dané ukazatele stanovují pozici a výkonnost podniku.

Díky tomu, že výše ocenění má schopnost ovlivnit velké množství další informací o společnosti je tato část činnosti jednou z nejpodstatnějších ve vedení podniku. Je důležité jí poskytovat hodně pozornosti při přípravě, ale i při použití. Postup, který bude zvolený, bude mít vliv i na všechny uvedené ukazatele.

Práce se věnuje ocenění výkonů pro odběratele, lépe řečeno ocenění zásob, které společnost produkuje vlastní činností. Podle názoru odborníků jsou výkony podniku velmi důležitou součástí ve vrcholném rozhodování podniku. Pokud podniku nebude efektivně vytvářet a prodávat výkony nemůže dosáhnout zisku, je tedy důležité vhodně vymezit ocenění jednotlivých výrobků či služeb. Jestliže podnik zvolí špatný postup při tomto primárním úkolu je pravděpodobné, že se brzy dostane do červených čísel. Pro stanovení správné hodnoty produktu je kalkulace jeho nákladů, která je hlavním směrem bakalářské práce.

Práci tvoří dvě základní části, teoretická část a praktická část. Na začátku jsou definovány základní pojmy ohledně majetku a jeho oceňování. Popsány náklady a jejich druhy, které při práci s kalkulací rozlišujeme. Další část je věnována samotným typům kalkulací a kalkulačnímu vzorci. A ke konci teoretické části je určeno, jak nám ocenění ovlivní řízení podniku a jak stanovit konečnou cenu.

V praktické části je usilováno o spojení teoretických způsobů a praxe z české společnosti. Pro bakalářskou práci byly použity informace ze společnosti Tesla Blatná, a.s.. Tato firma je výrobním podnikem, proto celou svou práci jak jsem již zmínila, směřuji hlavně na ocenění zásob. Dále je ukázán kalkulační vzorec, a jeho výpočet u výrobku, který je zařazen do dlouhodobého majetku. Je posouzen dosavadní stav při vytváření kalkulací se zaměřením na přínos vybraného kalkulačního vzorce pro řízení společnosti.

Celkový stav ve společnosti bude posouzen vzhledem k doposud získaným znalostem a vytvořím vlastní návrhy na vylepšení kalkulačního vzorce tak, aby jejich aplikace zlepšila pozorování jednotlivých nákladových hodnot.

Na konci praktické části je vytvořena analýza bodu zvratu, kritická tržba, a tržba, která by zvedla zisk společnosti.

Práce je ukončena doporučeními pro kalkulaci nákladů ve společnosti Tesla Blatná, a.s.. V závěru posoudím uplatnění manažerských principů ve společnosti.

2 Oceňování majetku vytvořeného vlastní činností

2.1 Majetek

„Majetek neboli aktiva jsou vloženy prostředky ovládané podnikem, které jsou výsledkem minulých událostí a u nichž se očekává, že přinesou podniku budoucí ekonomický prospěch, budoucí užitek.“ (Kovanicová, 2012).

2.1.1 Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý hmotný majetek – ekonomické prostředky, u kterých se používáním snižuje postupně hodnota, tzn. že se majetek opotřebovává. Některý dlouhodobý hmotný majetek se neodepisuje jako například pozemky nebo umělecké předměty (Kovanicová, 2012).

Dlouhodobý nehmotný majetek – jsou taková aktiva, která máme déle než jeden rok a fyzicky si na ně nemůžeme sáhnout. Do této skupiny majetku patří například software, licence, vydavatelská a autorská práva, patenty. V nehmotných aktivech nalezneme i tzv. goodwill. Pod tímto názvem si můžeme představit dobrou pověst, dobrou značku na trhu (Kovanicová, 2012).

Dlouhodobý finanční majetek – tyto prostředky podnik nepožizuje pro běžnou činnost, ale pro ekonomický prospěch. Z toho majetku plynou výnosy v podobě dividend, nájemného, či přijatých úroků. V této skupině nalezneme cenné papíry, finanční podíly, půjčky a úvěry (Kovanicová, 2012).

2.1.2 Oběžný majetek

Zásoby dělíme podle vyhlášky a účetních standardů na:

Zásoby nakupované

Materiál – do této kategorie řadíme suroviny, pomocné látky, náhradní díly, obaly a drobný hmotný majetek, který nebyl zařazen jako dlouhodobý hmotný majetek (Kunešová, 1994).

Zboží – v této skupině je vše co nakupujeme za účelem dalšího prodeje. Zbožím rozumíme i výrobky vlastní výroby, které byly odevzdány do prodejen (Kunešová, 1994).

Zásoby vlastní výroby – výkony, které vznikají v podniku.

Nedokončená výroba – do této kategorie zahrnujeme rozpracovanou výrobky a služby (Kovanicová, 2012).

Polotovary vlastní výroby – jsou takové výrobky, které jsou hotové, ale lze je samostatně prodávat (Kovanicová, 2012).

Výrobky – které doposud nebyly prodány (Kovanicová, 2012).

Zvířata – „obsahuje zvířata a jejich vykazování v položkách skupiny včetně jatečných zvířat, která nejsou vykazována v položkách Dospělá zvířata a jejich skupiny, Materiál, Zboží“ (Vyhláška č. 500/2002)

Pohledávky – zde nalezneme pohledávky z obchodního styku, které podnik vystavil odběratelům, ale stále je nemá uhrazené. Do ostatních pohledávek zahrnujeme všechny, které nesouvisí s obchodem (Kovanicová, 2012).

Finanční majetek krátkodobé povahy – v této části majetku nalezneme peníze, účty v bankách a krátkodobé cenné papíry a podíly. Peníze hlavně v pokladně a jako ceniny, případně peníze na cestě.

2.2 Oceňování majetku

Účetní jednotky jsou povinny oceňovat majetek způsoby podle ustanovení Zákona o účetnictví.

2.2.1 Oceňování zásob

Zásoby vlastní výroby oceňujeme na výši vynaložených vlastních nákladů. Za vlastní náklady u zásob považujeme přímé náklady, které na ně byly vynaložené popř. ta část nepřímých nákladů, která se k dané činnosti vztahuje. Přímé i nepřímé náklady jsou definovány v další části práce. V určitých situacích můžeme do přímých nákladů začlenit i náklady na kooperace. Nelze zařadit do pořizovací ceny vlastní práci individuálního podnikatele. Nemůže zahrnout ani finanční náklady, jako jsou např. úroky. Též náklady sankční povahy, a to bez ohledu na to, zda jsou či nejsou uplatnitelné do základu daně z příjmů, nemůžeme zahrnout do přímých nebo nepřímých nákladů. Konečná suma se odvíjí od skutečných nákladů nebo operativních kalkulací (Louša, 2012).

Nakupované zásoby oceňujeme pořizovacími cenami. Pořizovací cena je taková cena, za kterou jsou zásoby doopravdy pořízeny, včetně dalších nákladů které se objevily s jejich pořízením (Kunešová, 1994).

Odborným odhadem hodnoty se oceňují zásoby, které byly bezplatně pořízené, nalezené, dále odpad a zbytkové produkty (Kunešová, 1994).

2.2.2 Oceňování dlouhodobého majetku

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, který je vytvořen vlastní činností oceníme vlastními náklady. Do vlastních nákladů zahrnujeme všechny přímé náklady, a také nepřímé náklady, které však musí souviset s vytvářeným dlouhodobým majetkem tzv. výrobní režie popřípadě i správní režie, jestliže by byl majetek vyráběn v době delší než jeden rok.

Dlouhodobý majetek pořízený za úplatu oceňujeme pořizovací cenou. Do této ceny zahrnujeme tzv. cenu pořízení a náklady spojené s jeho pořízením. Mezi náklady spojené s pořízením řadíme například dopravu, montáž, clo.

Do pořizovací ceny nemůžeme započítat výdaje na opravy a údržbu nebo kurzové rozdíly.

Ocenění reprodukční pořizovací cenou používáme u majetku, který byl nabytý bez úplaty, případně u majetku, který byl vytvořen vlastní činností, ale jeho náklady nejsou zjistitelné nebo jeho náklady přesahují reprodukční pořizovací cenu (Petřík, 2009).

2.3 Vlastní činnost

„Dlouhodobý majetek vytvořený vlastní činností je takový majetek, který pláče v rámci svých ekonomických činností vyrobil, postavil nebo jinak vytvořil.“ (Zákon o dani z přidané hodnoty)

Do zásob vytvořených vlastní činností řadíme všechny produkty, na které byla využita podniková kapacita. Které podnik vyrobil, vypěstoval či odchoval.

3 Kalkulace nákladů a kalkulační vzorec

3.1 Náklad

Náklady obecně znázorňují účelově zaměřenou spotřebu vstupních faktorů v peněžních jednotkách při činnosti dané firmy za určité období. Můžeme je chápat jako opotřebování předmětů dlouhodobého majetku, výkony pracovního kapitálu či spotřebu oběžného majetku (Martinovičová, 2005).

Účetní náklady jsou souhrnným využitím a spotřebou zboží nebo služby během účetního období. Do účetních nákladů zahrnujeme i daně například daň z příjmu právnických osob či daň z majetku (Lang, 2005).

Náklad z pohledu finančního účetnictví

„Náklady jsou vymezeny jako snížení ekonomického prospěchu, k němuž došlo v účetním období, které se projevilo úbytkem nebo snížením užitečnosti aktiv nebo zvýšením závazků a které vedlo ke snížení vlastního kapitálu jiným způsobem, než jsou příděly z vlastního kapitálu vlastníkům. Pro jejich vyjádření, buď ve výkazech nebo v příloze, jsou určující odhad jistoty jejich vzniku a spolehlivosti ocenění.“
(IFRS, 2005)

Náklad z pohledu manažerského účetnictví

„V manažerském účetnictví se naopak vychází z charakteristiky nákladů jako hodnotově vyjádřeného, účelného vynaložení ekonomických zdrojů podniku, účelově souvisejícího s ekonomickou činností.“ (Král, 2012)

3.2 Náklady v kalkulaci

Kalkulační náklady můžeme definovat jako celkovou provozně stanovenou a oceněnou spotřebou statků a služeb účetního období k vytvoření podnikové přidané hodnoty.

Schéma 1: Rozdělení nákladů v kalkulaci

Účetní náklady		
Neutrální náklady	Účelové náklady	Kalkulační náklady
	Základní náklady	
	Náklady v kalkulaci	
1	2	3

Zdroj: Lang 2005, vlastní zpracování

Číslo 1

Součástí těchto nákladů jsou i takové, které přímo nesouvisí s podnikovými výkony. Zahrnují se sem neprovozní účetní náklady, mimořádné účetní náklady, různě oceněné účetní náklady a účetní náklady nespádající do časového období.

Číslo 2

Zde jsou účetní náklady totožné s náklady v kalkulaci. Je dán tzv. účelový náklad, který se překrývá se základními náklady podniku.

Číslo 3

Tato oblast nákladů nesouvisí s účetními náklady, ale vzniká dodatečně k základním nákladům. Kalkulační náklady jsou v podobě započitatelných ostatních nákladů a dodatečných nákladů doplňují náklady související s placením a účtováním (Lang, 2005).

3.2.1 Členění nákladů

Členění nákladů do stejnorodých skupin je předpokladem účinného řízení nákladů. U členění je nutné, aby bylo způsobeno účelovou potřebou (Král, 2010).

Druhové členění nákladů

Pro toto členění jsou významné tři základní vlastnosti:

- z hlediska účetního zobrazení jsou prvotní, předmětem zobrazení se ocitnout v okamžiku vstupu do podniku
- jsou externí, vznikají spotřebou materiálu, prací od jiných subjektů
- jsou jednoduché pro možnost detailního členění (Fibírová, 2007).

Hlavním významem druhového členění nákladů v podniku záleží na informačních podkladech při zabezpečení proporcí, stability a rovnováhy mezi nutností zdrojů ve firmě a externím prostředím. Má odpovídat na dotazy od koho, kdy a jak musí zajistit materiál a další věci potřebné pro chod podniku (Král, 2010).

Výhodou druhového členění nákladů je prokazatelnost a jednoznačnost vykázané spotřeby v podniku. Je významné pro výchozí kontrolu úplnosti účetnictví v daném účetním období.

Druhové členění má i nevýhodu, nezabývá se příčinou vynaložení nákladů. Proto zde nemůžeme bezprostředně vytvořit hospodářský výsledek.

Použití samostatného druhového členění je omezené pro řízení nákladů a zisku. Z tohoto důvodu je nezbytné druhové členění spojovat s dalším členěním nákladů (Fibírová, 2007).

Účelové členění nákladů

Účelovým členěním nákladů poměrujeme reálnou spotřebu nákladové složky. Náklady se zpravidla rozdělí do rozsáhlých okruhů různých výrobních činností a činností pomocných a obslužných. V jednotlivých oblastech se detailně člení např. podle jednotlivých operací (Král, 2010).

Náklady technologické a náklady na obsluhu a řízení

Prvním krokem v účelovém členění nákladů je členění na technologické a na obsluhu a řízení. Zde náklady členíme podle toho, jestli daný náklad souvisí se zabezpečením rámcových podmínek činnosti samotné, její organizace a vedení či je náklad vytvořen při vlastním vynaložení výkonů (Fibírová, 2007).

„Náklady technologické jsou vynaloženy na tvorbu výkonů, jsou vyvolané technologií dané činnosti, daného výkonu. Nejjednodušším příkladem

technologických nákladů je spotřeba základního materiálu, mzdové náklady výkonných pracovníků, spotřeba energie technologického zařízení a jeho odpisy.“ (Fibírová, 2007)

Náklady na obsluhu a řízení se vynakládají se záměrem vytvořit, zajistit a udržet podmínek správného průběhu činnosti. V těchto nákladech nejde např. mzdy řídicích pracovníků nebo provoz budov.

Ekonomičnost technologických nákladů je možné posuzovat bezprostředně v souvislosti k výkonům, které jsou jejich výsledkem, na druhé straně určitý výkon neovlivňuje náklady na obsluhu a řízení, mají vztah k celkové činnosti (Fibírová, 2007).

Náklady jednicové a režijní

Jednicové a režijní dělení nákladů představuje podrobnější členění technologických a na obsluhu a řízení. Náklady na obsluhu a řízení jsou režijní, technologické obsahují jednicové i režijní.

Jednicové náklady jsou částí technologických nákladů, které jsou příčinně vyvolány vytvořením každé konkrétně definované jednotky výkonu. Pokud rozpoznáme vzájemný vztah mezi vznikem výkonu a jeho jednicových nákladů, lze stanovit nákladový úkol jednicových nákladů prostřednictvím norem spotřeby hospodářský zdrojů a její ocenění.

Kalkulace jednicového nákladu vzniká oceněním naturální spotřeby statků a služeb, a znázorňuje základní prostředek k řízení hospodárnosti nákladů.

Režijní náklady jsou takové náklady u nich nelze jednoznačně určit přímý vztah k dané jednotce výkonu. Naopak jsou společnými náklady druhu výkonu, skupiny nebo útvaru.

K zajištění řízení hospodárnosti režijních nákladů, používáme rozpočtu režijních nákladů útvarů. Kontrola jejich vhodnosti a velikosti spočívá na odpovědnosti řídicích pracovníků. V rozpočtu režijních nákladů musí být vymezené období a rozsah činností (Fibírová, 2007).

Náklady přímé a nepřímé

Náklady, které jsou přiřazené k cenám výkonů, lze rozdělit do dvou kategorií: přímé a nepřímé náklady. Přímými náklady rozumíme takové náklady, které můžeme konkrétně určit. Naopak nepřímé náklady přímo identifikovat nelze. Pro označení nepřímých nákladů můžeme použít i termín režie. Nepřímé náklady nemůžeme přímo vysledovat k určitému výkonu, protože jsou obvykle společné pro více prací, jsou proto přiřazovány k úkonům pomocí alokace nákladů. Alokací nákladů rozumíme proces, při kterém se stanovují náklady na kalkulační jednici. Jedná se tedy o přiřazování nákladů k určitým objektům (Drury, 2006).

Náklady fixní a variabilní

Fixní náklady lze popisovat jako náklady provozní připravenosti v průběhu daného zúčtovacího období a k určité nastavené kapacitě. Jsou zpravidla neměnné ve své celkové výši. Fixní náklady se však mění na kus, a to v závislosti s měnícím se rozsahem celkové výroby (Lang, 2005).

Variabilní náklady jsou takové náklady, které můžeme přímo přiřadit jednotlivému výkonu. Zde je dáno, že rozsah variabilních nákladů se zvětšuje s rozsahem výroby. Tyto náklady jsou citlivé na zvraty v objemu výkonů. Jedná se o přímý materiál, přímé mzdy apod. (Charvát, 2006).

3.3 Kalkulace

Kalkulace jsou nástrojem, s jehož pomocí určíme náklady a z nich vyplývající ceny výkonu. Zde můžeme vidět její zásadní význam pro řízení rozvoje nákladů výkonů a zároveň i pro řízení podniku.

Je tedy nesporné, že se kalkulace, které znázorňují náklady na výrobu výkonu, prolínají celým procesem vedení podniku. Kalkulace jsou primárním informačním materiálem pro řízení nákladů u jednotlivých výkonů. Také poskytují informace při plánování a kontrole v operativním řízení, např. při oceňování stavu a změny stavu nedokončené výroby a hotových výrobků. Dále jsou důležitým podkladem pro rozhodování o skladbě a složení produkovaných výkonů. Pomáhají při

rozhodování, které se vztahuje k cenové politice. A zároveň jsou podkladem pro určení vnitropodnikových cen.

Smysl kalkulací je podmíněn úspěšností s jakou budou kalkulace vykonávat své cíle. V takovýchto spojitostech musíme vzít v potaz důležitost úspěšného fungování jiných subsystémů manažerského účetnictví, jako je rozpočetnictví a nákladové účetnictví, pro dobře stanovené kalkulace (Hradecký, 2008).

3.3.1 Kalkulační vzorec

Schéma 2: Kalkulační vzorec

1. Přímý materiál;
2. Přímé mzdy a s nimi spojené ostatní osobní náklady
3. Ostatní přímé náklady
PŘÍMÉ NÁKLADY
4. Výrobní (provozní) režie
VLASTNÍ NÁKLADY VÝROBY
5. Správní režie
VLASTNÍ NÁKLADY VÝKONU
6. Odbytová režie
NEPŘÍMÉ NÁKLADY
ÚPLNÉ VLASTNÍ NÁKLADY VÝKONU

Zdroj: Martinovičová 2005, vlastní zpracování

Přímé náklady

- Přímý materiál – jedná se o takový materiál, který se většinou stane neměnnou částí výrobku nebo se podílí na vytvoření jeho důležitých vlastností. Do této části řadíme např. základní materiál, pohonné hmoty, výrobní obaly, polotovary.

- Přímé mzdy – do této složky řadíme základní mzdy, prémie a odměny, různé příplatky a doplatky výrobních pracovníků.
- Ostatní přímé náklady – zde můžeme zařadit např. odpisy, opravy a udržování, ztráty ze zmetků.

Nepřímé náklady

- Výrobní režie – zde nalezneme nákladové položky, které patří k vedení a obsluhou výroby avšak je nemůžeme vymezit přímo na kalkulační jednici. Do této skupiny spadají odpisy dlouhodobého majetku, opotřebenění strojů a také režijní mzdy.
- Správní režie – tyto náklady souvisí s celkovým vedením firmy. Náklady v této skupině jsou např. platy řídicích pracovníků, poštovné, odpisy správních budov nebo pojištění.
- Odbytová režie – tato část zahrnuje náklady, které se vážou k odbytové činnosti. Můžeme zde naléznout náklady na propagaci, skladování, prodej či expedici výrobků (Martinovičová, 2005).

„Kalkulační vzorec se neustále vyvíjí v souladu s rozšiřování činností podniku a jeho položky logicky navazují na nově vytvořená střediska. V další fázi vývoje podniku pak dojde k tvorbě samostatných kalkulačních vzorců pro jednotlivé činnosti a střediska podniku.“ (Lazar, 2012)

3.3.2 Druhy kalkulací

Kalkulace z hlediska doby sestavování

V této skupině kalkulací rozeznáváme předběžné kalkulace, takové kalkulace sestavujeme před uskutečněním výkonu, a výsledné kalkulace sestavujeme až po realizaci výkonu.

Předběžné kalkulace znázorňují zadávání úkolů pro provádění výkonů v části plánovatelných nákladů. Pro následné přezkoumávání ekonomičnosti výroby u jednotlivých výkonů mají smysl výsledné kalkulace. Je dobré sestavovat je rozdílovým způsobem, který spočívá v přiřazování rozdílů, které charakterizují

odchylku skutečných nákladů od daných nákladů v předběžné kalkulaci (Synek, 2007).

Předběžné kalkulace

- Kalkulace operativní – zobrazuje předem určené náklady odpovídající daným konstrukčním a technologickým podmínkám. Znázorňuje výši nákladů dle dokumentace např. konstrukční, která byla zpracována v útvarech zodpovědných za přípravu výroby. Operativní kalkulaci můžeme znázornit ve dvou podobách.

Operativní kalkulace dílčího období, při té máme zabezpečené odpovídající konstrukční a technologické podmínky a zde nedochází ke změně.

Operativní kalkulace celého sledovaného období, kterou stanovíme jako vážený průměr dílčích operativních kalkulací a váhami po nás je kalkulovaný objem výkonů. Pokud mluvíme o operativní kalkulaci sestavenou na plánovaný objem výroby, použili jsme jako váhy plánovaný objem výroby. V případě, že se budeme zabývat operativní kalkulací sestavenou na skutečný objem výroby, jsou jako váhy použitý skutečný objem výkonů (Šoljaková, 2009).

- Kalkulace plánová – představuje zpřesnění kalkulace životního cyklu podle vývoje konkrétních podmínek např. vývoje cen či konstrukčních a technologických postupů. Kalkulace životního cyklu představuje odhadnutí nákladů na výrobek, které nastanou v průběhu celého životního cyklu a současně potvrdit jejich navrácení během cyklu. Plánová kalkulace bere ohled na možné změny, které by mohli ovlivnit výši nákladů a nastali by v daném období. I tato kalkulace je znázorněná ve dvou formách.

Plánová kalkulace dílčího období zobrazuje v jednotlivých časových intervalech úroveň nákladů, i jejich možné změny.

Plánovanou kalkulaci celého rozpočtového období sestavujeme jako vážený průměr daných úrovní předběžně určených nákladů reagujících na připravované změny. Váhami je zde objem výkonů, který se v určitých etapách předpokládá (Šoljaková, 2009).

- Kalkulace propočtová – se obvykle sestavuje pro nové nebo výrobky, které se neopakují a doposud nejsou připravené spotřební normy. Jejich největší uplatnění je ve strategickém řízení a dlouhodobém plánování (Synek, 2007).

Kalkulace z hlediska struktury

Toto členění je významné při stupňovité výrobě, kde se polotovary vlastní výroby předcházejících etap využívají ve výrobě následujících etap.

Kalkulace postupná – tato kalkulace zahrnuje polotovary vlastní výroby, ve které nalezneme vlastní náklady na výrobu polotovarů, které byly vytvořeny v předcházejících fázích výroby.

Kalkulace průběžná – v této kalkulaci polotovary vlastní výroby nejsou zahrnuty, a vlastní náklady na výrobu polotovaru jsou uvedeny v položkách kalkulačního vzorce (Martinovičová, 2005).

Kalkulace z hlediska úplnosti nákladů

Kalkulace úplných nákladů je také někdy označována jako absorpční kalkulace. Zde můžeme vidět vztah kalkulační jednice a všech spotřebovaných nákladů. Nebere však ohled na odlišný charakter fixních a variabilních nákladů, připisuje podíl fixních nákladů výkonům podle vybraných rozvrhových základů režijních nákladů. Nejdůležitějším úkolem této kalkulace je přiřazení hromadných nákladů, které se uskutečňují při výrobě více druhů výkonů.

Kalkulaci nemůžeme dobře využít, pokud dojde ke změně struktury případně objemu výroby. Jestliže tuto kalkulaci použijeme k určení ceny a změní se nám objem výroby a prodeje, má to vliv na změnu ocenění výkonu a tím i na celkový hospodářský výsledek společnosti. Naopak v případě kolísání prodávaného objemu výkonů nám tato kalkulace dobře zabezpečí kolísání hospodářského výsledku.

Přestože absorpční kalkulaci nelze upotřebit při řešení veškerých rozhodovacích úloh v podniku je významná např. především pro dlouhodobé analýzy nákladové náročnosti produkovaných výkonů či stanovení cen individuálně vyráběných zakázek (Kráal, 2010).

Kalkulace neúplných nákladů neboli kalkulace variabilních nákladů byla nejprve v nákladovém účetnictví používána především v souvislosti s tvorbou cen výkonů. Tato kalkulace poskytuje řešení při omezení vypovídací schopnosti kalkulace plných nákladů. Zde je významná příčina vzniku nákladů a musíme odlišit náklady způsobené určitým výkonem, tedy náklady variabilní a náklady způsobené časem, náklady fixní. Kalkulované variabilní náklady tedy obsahují jak přímé, tak nepřímé variabilní náklady. Za fixní náklady považujeme náklady, které musíme uskutečnit pro zajištění celkové výroby výkonu. Jsou pokládány za nedělitelné, a proto se nepřidělují jednotlivým výkonům (Fibírová, 2007).

Při použití kalkulace variabilních nákladů je větší důraz na objem výkonů.

Při použití této kalkulace může nastat problém při rozdělení nákladů na variabilní a fixní, některé fixní náklady se v delším časovém období mohou jevit jako náklady variabilní. Tato metoda se může obtížněji používat ve složitějších výrobních podnicích, protože některé variabilní náklady, které jsou součástí konečného produktu, se uskutečňují na střediscích a je nesnadné určit jaký objemu výkonů je závislý na nákladech (Kráal, 2010).

Metoda ABC

Metodu ABC užíváme obecně při určování priorit. Poskytuje popsáním interních vztahů podnikových procesů a určit jejich zákonitosti i jejich skutečné dopady na činnost firmy. Technika ABC je významná hlavně v oblasti kontroly, operativního řízení a plánování (Petřík, 2009).

Podstatou metody ABC záleží na porovnání množství jednotek například druhy zásob či výrobků, s jejich hodnotami například obratem a výnosy. Základem ABC je to, že leckdy malá množství ze souhrnného objemu mohou tvořit důležitou a rozhodující hodnotu. Vedení společností musí usilovat o nalezení malých množství, která reprezentují významnou hodnotu, jinak řečeno klíčová místa.

Objekty se v této analýze člení do 3 tříd a to jak už z názvu vyplývá A, B, a C. Objekty ve skupině A představují 75 – 80 %, ve skupině B 15 – 20 % a ve skupině C 5 % souhrnného objemu činnosti. Nejvíce pozornosti soustředíme na objekty patřící do skupiny A, značně méně pozornosti se věnuje skupině C, ale to

neznamená, že by byly zanedbávány. Ve skupině B znázorňují meziskupinu, zde se volí kompromisní řešení spíše orientující se ke skupině C.

U kalkulací je nezbytné realizovat klasifikaci výrobního programu, vyjádřeného výší obrátu dosahovaného individuální výrobky. U výrobků, které spadají do skupiny A bude z pohledu kalkulace zakázek nutno počítat si důkladně a do větších detailů než u výrobků patřících do skupin B a C.

Metoda ABC je jedním z nástrojů, který umožňuje základní orientaci ve výrobním sortimentu. Musíme jí používat souběžně s dalšími analytickými nástroji a informacemi z důvodu správného rozhodování (Macík, 2008).

4 Vliv oceňování majetku na řízení

4.1 Vymezení „správné“ ceny

Je nutné pro rozhodování o ceně zajistit informace ze dvou relativně samostatných oblastí a to jakou cenu bude zákazník akceptovat a to jak nám tato cena uhradí náklady na vytvoření a prodej výkonu. Informace o výši ceny, kterou je zákazník ochoten zaplatit je jedním z nejdůležitějších úkolů marketingového oddělení, které provádí průzkum trhu a zjišťuje požadavky a preference zákazníků. Kalkulací nákladové ceny se zabývá oddělení controllingu.

Měřítkem „správné“ ceny je spojitost mezi prodaným množstvím výkonů při dané ceně a míra využití instalované kapacity společnosti. Pokud dojde k naplánované shodě, vytvoří se podmínky pro stabilizaci ceny. Při dané ceně na trhu nevzniká ani nedostatek ani přebytek. Avšak může se nám stát, že cena bude nerovnovážná a to v případě že se cena bude zdát zákazníkům vysoká. V důsledku toho vznikne přebytek na trhu a tím i tlak na snížení ceny. Druhá možnost v nerovnovážné ceně, která může nastat je, že cena bude relativně nízká. Pro nedostatek výkonů se zvyšuje cena, která dá možnost pokrýt náklady i méně výkonným podnikům (Král, 2010).

4.2 Stanovení směrné ceny

Základními podklady u rozhodování o ceně v oblasti nákladových metod tvorby cen jsou informace o předpokladech a podmínkách pro dosažení zadaných výsledků. S tímto rozhodováním jsou propojené propočty směrné ceny, jako interní, kalkulované ceny, která by při určených podmínkách objemu a sortimentu prodeje, poskytla požadovaný zisk. Po porovnání tržní prodejní ceny a kalkulované směrné ceny stanovíme úkoly v oblasti vývoje nákladů, rozsahu činnosti, rozložení trhů a dalších parametrů. Dané propočty jsou propojeny s vytvořením hlavního podnikového rozpočtu, především s plánem prodeje a rozpočtu výnosů z prodeje, ale také plánu hlavní činnosti a rozpočtů nákladů a zisku z prodeje.

Výpočet směrné ceny obsahuje dvě jednotlivé fáze a to vypracování kalkulace nákladů a určení směrné ziskové přírážky. Úroveň výše zisku, která je započtena do

ceny by se měla shodovat s předpokládaným zhodnocením vloženého kapitálu a úmyslům, které má firma ve svém dalším růstu. Zisk je důležitým kritériem v různých úlohách rozhodování (Král, 2010).

4.3 Stanovení bodu zvratu

Zjištění bodu zvratu je pro vedení firmy velmi významný. Používá se jako výchozí bod pro velké množství rozhodnutí. Firma potřebuje informace při jakém obratu, případně při jakém počtu kusů pokryjí veškeré fixní a variabilní náklady a kdy začne být produkce zisková.

V bodu zvratu máme pokryty všechny fixní i variabilní náklady. Pokud vychází z příspěvku na úhradu, je zde pevný vztah mezi uskutečněnými variabilními náklady a cenou za kus. Při použití příspěvku na úhradu máme zajištěno, že jsou pokryty všechny variabilní náklady při ceně, kterou jsme stanovili za kus. K pokrytí fixních nákladů použijeme zbývající část.

Příspěvek na úhradu každého prodaného kusu kryje fixní náklady jako souhrn v bodě zvratu. Příspěvky z každého prodaného kusu se vyměřuje v bloku fixních nákladů. Pokud máme pokryty všechny náklady tak tento bod nazýváme bod zvratu v naturální vyjádření a můžeme ho určit následovně:

$$\text{Bod zvratu v naturálním vyjádření} = \frac{FN}{\text{příspěvek na úhradu}}$$

V peněžním znázornění můžeme bod zvratu vypočítat tak, že vynásobíme množství cenou za kus a s použitím příspěvku na úhradu.

$$\text{Bod zvratu v naturálním vyjádření} * \text{cena za kus}$$

(Lang, 2005).

4.4 Stanovení spodní hranice ceny

Spodní hranici ceny můžeme vytvořit z hlediska krátkého a dlouhého období.

4.4.1 Krátkodobá spodní hranice

Jestliže od ceny za výkon odečteme variabilní náklady, dostaneme příspěvek na úhradu, který nám pokryje fixní náklady. V případě že je výsledek kladný plní příspěvek na úhradu oba stanovené cíle. Pokud se příspěvek na úhradu rovná nule, nemůžeme pokrýt fixní náklady, ale variabilní náklady jsou stále pokryty. Tato situace může být v podniku jen krátkodobě. Protože nám vzniká ztráta v úrovni fixních nákladů. V rámci toho dochází k omezení investiční činnosti a také omezení výdajů na výzkum a vývoj. Tyto dvě činnosti jsou pro každý podnik velmi důležité, protože jejich nečinnost může vyloučit podnik z trhu. Tato skutečnost by měla podnik donutit k okamžitým opatřením.

Může však nastat situace složitější a to taková že variabilní náklady překročí prodejní cenu. Prodejem výrobků se dostaneme do záporného příspěvku na úhradu. Nebudou zaplacený fixní náklady a variabilní jen z části. Pokud by nastala taková situace, měla by být produkce ihned zastavena, aby se podnik nedostal do ještě větší ztráty (Lang, 2005).

Schéma 3: Příspěvek na úhradu

$$\begin{array}{r} \text{Cena za kus} \\ - \text{variabilní náklady na kus} \\ \hline = \text{Příspěvek na úhradu na kus} = 0 \end{array}$$

Zdroj: Lang 2005, vlastní zpracování

Krátkodobě se můžeme bez pokrytí fixních nákladů obejít, maximálně však 1 rok (Lang, 2005).

4.4.2 Dlouhodobá spodní hranice ceny

Za dlouhodobou spodní hranici ceny považujeme bod zvratu. Není zde sice dosaženo zisku, ale podnik se nedostane do ztráty. Danou situaci je možné tolerovat jenom střednědobě, poté by měla následovat racionalizace a nová orientace podniku. Pokud by se tak nestalo, podnik by byl dlouhodobě vyloučen z trhu (Lang, 2005).

4.5 Vlastní výroba či externí nákup

Při řízení podniku se můžeme dostat do takové situace, kdy zvažujeme, jestli je pro nás výroba vůbec výhodná, jestli by nebylo ziskovější výrobky nakupovat část výrobků eventuálně celé. Pro takové rozhodování se používají dva způsoby.

„1. Cena zakoupené části složí jako výchozí báze, od které se odečítají variabilní náklady při vlastní výrobě. Takto vykázaný příspěvek na úrodu se porovná s příspěvkem na úhradu dalších produktů vyrobených vlastní výrobou. Je-li příspěvek na úhradu zakoupených dílů vyšší než dosažený příspěvek na úrodu ostatních produktů vlastní výroby, doporučuje se vlastní výroba daného dílu. Předpokladem je, že se může vyrobit dané množství na podnikových strojích a nevznikají tak dodatečné výrobní fixní náklady.“

2. Cena zakoupených částí se porovná s celkovými náklady při vlastní výrobě.“
(Lang, 2005)

Přesto může dojít k chybnému závěru, že upřednostníme externí nákup před vlastní výrobou. A to v situaci, že nakoupený výrobek je cenově nižší proti celkovým nákladům při výrobě. V případě že podnik přestane s výrobou, sice odstraní variabilní náklady, ale fixní náklady v krátkodobém horizontu špatně odstraníme, v důsledku toho nám může původně levnější varianta s externím nákupem vyjít draž než vlastní výroba. Avšak i tomuto problému lze předejít tím, že porovnáme ceny externě nakoupených částí a fixní a variabilní náklady při své výrobě (Lang, 2005).

Pro jednodušší rozhodování jestli zvolit vlastní výrobu či externí nákup jsou důležité následující argumenty.

Schéma 4: Argumenty při rozhodování - výroba x nákup

Přednosti vlastní výroby	Přednosti externího nákupu
Jistota kvality, žádné problémy při stanovení kvalitativních standardů a při jejich kontrole	Zvýšení flexibility (Lean Production)
Záruka dodacích termínů	Lean Management díky zjednodušení organizační struktury
Žádná ztráta know-how	Soustředění se na klíčové obchody
Žádné dopravní problémy	Nízké nákupní ceny
Fixní náklady jsou vzácně zcela rozložitelné	Krátkodobé odbourání variabilních nákladů
Výhodná úprava fixních nákladů v důsledku vytvoření Joint Ventures s konkurencí a insourcingu	Dlouhodobé odbourání fixních nákladů v závislosti na existujících výrobních kapacitách, popř. stavu personálu
Časté problémy při výrobě v zahraničí: kompetenční problémy dodavatelů, chybějící právní záruky, nedostatečná ochrana věřitelů, korupce ve veřejné správě	Společný výzkum a vývoj

Zdroj: Lang 2005, vlastní zpracování

5 Metodika

Zkoumaný objekt

Zkoumaným objektem je akciová společnost Tesla Blatná, která se zabývá vývojem, výrobou a prodejem dílů pro motorová vozidla, elektronických součástek, dílů a zařízení a strojní výrobou.

Hlavní cíl

Analýza oceňování majetku, který účetní jednotka pořídí na základě vlastní činnosti, zhodnotit jednotlivé metody oceňování a navrhnout opatření na zlepšení vypovídací schopnosti takto pořízeného majetku.

Dílčí cíle

- zjistit způsoby oceňování majetku ve vybrané organizaci
- využít poznatky z teoretické části práce a aplikovat je na praxi ve firmě Tesla Blatná, a.s.
- určit bod zvratu

Hypotézy

Bylo pro podnik výhodné přestat vyrábět danou pojistku a začít jí nakupovat?

Při jakém množství produkce pojistek by se společnost dostala do ztráty?

Použité metody

- interní stanovení kalkulací podle zkoumané společnosti
- výpočet bodu zvratu

$$p * q_0 = FN + PVN * q_0$$

- výpočet kritické tržby

$$CT_k = \frac{VN}{T} * CT_k + FN$$

- výpočet tržby při zvýšení zisku

$$CT_z = \frac{VN}{T} * CT_z + FN + Zisk$$

Zdroje informací

- informace z dostupné literatury a publikací
- informace z interních zdrojů zkoumaného objektu

6 Zhodnocení oceňování majetku vytvořeného vlastní činností ve vybrané účetní jednotce

6.2 Charakteristika podniku

Firma TESLA BLATNÁ vznikla 1. srpna 1958. V roce 1970 se stala obchodním partnerem společnosti ŠKODA a.s., pro kterou v tomto roce zahájila dodávky výrobků. Dalším důležitým mezníkem pro firmu byl rok 1990, kdy se stala akciovou společností. Od tohoto roku sbírá certifikace pro svou výrobu a účastní se na projektech EU.

Předmětem podnikání je výroba, instalace a opravy elektronických zařízení a elektrických strojů a přístrojů, nástrojařství a kovoobráběčství, výroba strojů a zařízení pro využití mechanické energie, výroba zdravotnických přístrojů a zdravotnických prostředků, ubytovací služby či galvanizérství.

Na těchto činnostech se účastní zhruba 380 zaměstnanců ve výrobě a v souvisejících podpůrných útvarech. Společnost má vlastní technické oddělení, které podporuje rozvoj technické úrovně výrobků.

Společnost má výborné obchodní oddělení, které má zkušenosti s obchodními partnery v zahraničí. Export firmy činí přibližně 50% z její celkové produkce.

Akce společnosti TESLA BLATNÁ vlastní tři fyzické osoby, které zároveň pracují ve vedení společnosti. Základní kapitál společnosti je 109 500 000,- Kč

6.2.1 Výrobní program

Společnost se může pochlubit širokým výrobním programem, který tvoří čtyři základní skupiny výrobků.

Autopříslušenství

- automobilové pojistky
- pojistkové skříňky a držáky pro ploché pojistky
- kabelové koncovky

- zapalovací kabely pro osobní automobily a motocykly
- zapalovací kabely pro plynové motory
- kabelové svazky
- zapalovací cívky
- automobilové žárovky

Elektronické součástky

- výkonové drátové rezistory pro aplikace v regulační technice a speciální rezistory
- tlumivky axiální toroidní, zapouzdřené, odrušovací na feritové tyčince
- senzory

Elektronická zařízení

- nabíječky pro akumulátorové ruční nářadí, napájecí zdroje a desky el. ochran akumulátorů
- zákaznická elektronika, zejména pro aplikace v ručním nářadí a řízení motorů
- zakázkové osazování desek plošných spojů

6.3 Kalkulace výkonů

Pro účely práce byla vybrána kalkulace na výrobek pojistka plochá 10 A. Tento výrobek se v podniku vyráběl do roku 2010, jeho výroba nebyla časově ani finančně příliš náročná. Vedení společnosti se však rozhodlo pro nenáročnou a levnější variantu, tedy pro nákup pojistky a její zabalení. Zde budou pozorovány zejména jednotlivé položky v kalkulačním vzorci a využití tohoto vzorce pro výkonově orientované řízení podniku.

Další část bude věnována zhotovení dlouhodobého majetku. Tady bude ukázáno, že při těchto situacích společnost postupuje odlišným způsobem. Výrobek souvisí s pojistkami jak u varianty nakupované, tak u varianty vyráběné.

6.3.1 Kalkulační vzorec

Schéma 5: Kalkulační vzorec společnosti Tesla Blatná, a.s.

Č.p.		Položka	Rozvrhová základna	Druh nákladu
1.		Přímý materiál		Variabilní náklad
2.		Externí kooperace		Variabilní náklad
3.		Přímé mzdy		Variabilní náklad
4.		Výrobní režie		Fixní náklad
	M1	Vlastní náklady výroby	% podíl z přímých mezd pro řadu výrobků	
5.		Nákupní režie		Fixní náklad
6.		Správní režie	% podíl z přímého materiálu pro řadu výrobků	Fixní náklad
	M2	Vlastní náklady výkonu		
7.		Předvýrobní režie	% podíl z VN výkonu pro řadu výrobků	Fixní náklad
8.		Prodejní režie	% podíl z VN výkonu pro řadu výrobků	Fixní náklad
	ÚVN	Úplné vlastní náklady výkonu		
9.		Zisk – ztráta	rozdíl PC - ÚVN	
	PC	Prodejní cena bez DPH		

Zdroj: Interní materiál společnosti Tesla Blatná, a.s., vlastní zpracování

Společnost od konce roku 2013 přešla na informační systém QAD s nímž si vytvořila i nový kalkulační vzorec. Tento vzorec je platný pro všechny výrobky podniku.

Společnost vytváří kalkulace podle retrogradního kalkulačního vzorce s rozdělením nákladů na přímé a nepřímé. Používaný vzorec je druhem kalkulačního vzorce plných nákladů. Tento vzorec společnosti znázorňuje, jaký přínos má výkon a při změně ceny je pokaždé možné zjistit přesnou informaci o ziskovosti případně ztrátovosti produktu. V celkovém ocenění produktu jsou zahrnuty také prodejní a správní náklady. Náklady společnost připočítává na základě příčinné spojitosti.

7 Analýza oceňování majetku ve vybrané účetní jednotce a návrhy možných variant na zlepšení kvality řízení v souvislosti s oceňováním

7.2 Analýza vyrobené pojistky

V prvním kalkulačním vzorci nalezneme materiál, který je nutný k výrobě pojistky. U této kalkulace je podnik závislý na cenách od dodavatelů, a proto tyto položky není schopen ovlivnit jen případnou změnou dodavatele. Kalkulační vzorec je sestaven v Kč.

Schéma 6: Kalkulační vzorec základního materiálu

Ředidlo	0,0012
Olej	0,0008
Barva	0,0025
Kryt	0,0782
Soubor nožů s drátem	0,2890
Celkem	0,3717

Zdroj: Interní materiál společnosti Tesla Blatná, a.s., vlastní zpracování

Tento kalkulační vzorec zahrnuje přímé mzdy. Které jsou závislé na mzdách výrobních dělníků, také jejich případné snížení či zvýšení. Částky jednotlivých operací jsou stanoveny na základě počtu hodin a jejich hodinové sazby. I tento vzorec je vyjádřený v korunách.

Schéma 7: Kalkulační vzorec přímých mezd

Kryt	0,0093
Soubor nožů s drátem	0,0175
Montáž a kontrola	0,0135
Měření hodnoty	0,0135
Celkem	0,0538

Zdroj: Interní materiál společnosti Tesla Blatná, a.s., vlastní zpracování

Zde je vidět, že přímý materiál a přímé mzdy souhlasí s celkovým výsledkem dvou předchozích vzorců, na které tento navazuje. Tento vzorec shrnuje výrobu tavné pojistky, která se dále zpracovává.

Výrobní režie zahrnuje procentní sazbu, která se vypočítává z přímých mezd, dále sem patří odpisy výrobních strojů.

Správní režie je přiřazena pomocí přírážkové kalkulace k jednotlivým výkonům a využívají shodnou rozvrhovou základnu jako u výrobní režie. Je to pouze hodnotové určení polotovaru.

Schéma 8: Úplné vlastní náklady

<u>Přímý materiál</u>	0,3717
<u>Přímé mzdy</u>	0,0538
<u>Výrobní režie</u>	0,1671
<u>Vlastní náklady</u>	0,5926
<u>Správní režie</u>	0,1293
Úplné vlastní náklady	0,7219

Zdroj: Interní materiál společnosti Tesla Blatná, a.s., vlastní zpracování

V tomto vzorci je vidět jaký materiál je potřeba ke konečnému vytvoření prodávané pojistky.

Schéma 9: Kalkulace doplňkového materiálu

<u>Tavná pojistka</u>	0,3717
<u>Krabice</u>	0,0045
<u>Páska Tesa</u>	0,0002
Celkem	0,3764

Zdroj: Interní materiál společnosti Tesla Blatná, a.s., vlastní zpracování

První položkou ve vzorci je přímý materiál, který je navázaný na předchozí vzorec, a zahrnuje všechny komponenty, které jsou potřeba. Díky levnému materiálu si mohl podnik vytvářet zásoby.

Mzdy výrobních pracovníků byly přepočítávány na hodinu práce a při jejich výpočtu byly promítnuty i přesčasové příplatky.

Jelikož do výrobní režie zahrnujeme veškeré náklady, které jsou spojené s řízením a obsluhou výroby i zde je zahrnuta například mzda mistra v konkrétní dílně.

Správní režie je přiřazena pomocí přírážkové kalkulace k jednotlivým výkonům a využívají shodnou rozvrhovou základnu jako u výrobní režie. Můžeme zde najít i část nákladů na výzkum a vývoj či například úklid.

Zisk společnost určuje procentem, které je stanoveno na 18%.

Schéma 10: Celková kalkulace výrobku

Přímý materiál	0,3764
Přímé mzdy	0,0584
Výrobní režie	0,1810
Vlastní náklady	0,6158
Správní režie	0,1402
Úplné vlastní náklady	0,7560
Zisk - ztráta	0,1361
Prodejní cena	0,8921

Zdroj: Interní materiál společnosti Tesla Blatná, a.s., vlastní zpracování

7.3 Analýza nakupované pojistky

V této části se zaměřím na nastalou situaci v podniku a to takovou, že společnost se rozhodla, že se jí již nevyplatí pojistku vyrábět a že ziskovější varianta bude, že pojistku koupí jako polotovár a ve svých podmínkách ji zabalí a prodá.

Zde je vyjmenovaný a oceněný přímý materiál, který je potřebný pro výsledný výrobek. Vzorec je Kč.

Schéma 11: Kalkulace doplňkového materiálu

Pojistka LF	0,4204
Krabice	0,0113
Páska Tesa	0,0004
Celkem	0,4321

Zdroj: Interní materiál společnosti Tesla Blatná, a.s., vlastní zpracování

Následující vzorec navazuje na předchozí vyčíslení přímého materiálu. V přímých mzdách je zahrnuta mzda výrobních dělníků, kteří pracují na zabalení výrobku.

Výrobní režie zahrnujeme veškeré náklady, které jsou spojené s řízením a obsluhou výroby i zde je zahrnuta například mzda mistra v konkrétní dílně. Jsou zde také zahrnuty odpisy výrobních strojů.

Správní režie je přiřazena pomocí přírážkové kalkulace k jednotlivým výkonům a využívají shodnou rozvrhovou základnu jako u výrobní režie. Můžeme zde najít i část nákladů na výzkum a vývoj či například úklid.

Schéma 12: Celková kalkulace výrobku

Přímý materiál	0,4321
Přímé mzdy	0,0009
Výrobní režie	0,0028
Vlastní náklady	0,4358
Správní režie	0,0022
Úplné VN	0,4380
Zisk - ztráta	0,0657
Prodejní cena	0,5037

Zdroj: Interní materiál společnosti Tesla Blatná, a.s., vlastní zpracování

7.4 Zhodnocení výroba x nákup

Společnost se po letech kvalitní výroby rozhodla pro změnu, že pojistku již nebude sama vyrábět, ale bude ji nakupovat.

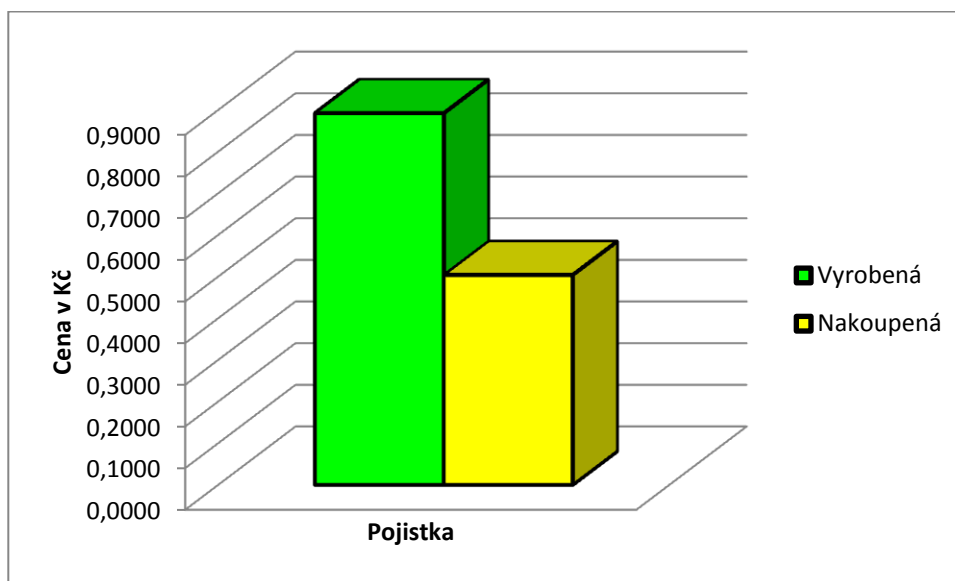
Kladným argumentem pro nákup je, že snížili prodejní cenu, mohou se více soustředit na hlavní výrobní program, kterým jsou zapalovací kabely. Společnost

získala finanční prostředky v důsledku prodeje dlouhodobého majetku, který byl využíván pro výrobu a nyní byl pro společnost nadbytečný. Dále díky tomu má prostory pro případné zahájení nové výroby, která by mohla podniku přinést další zisky.

Ale každé rozhodnutí může mít i svoje zápory. Při nakupované pojistce si společnost nemůže být stoprocentně jistá kvalitou výrobků, které pořizuje. Nemůže si úplně stanovovat kvalitativní standardy, které požaduje a hlavně na ně nemůže dohlédnout. Může se dostavit i ztráta zákazníků v důsledku toho, že se bojí o kvalitu výrobků. Jelikož podnik nakupuje u společnosti v Číně, může vzniknout i opoždění v dodávkách.

Pojistku, kterou společnost vyráběla, prodávala za 0,7560 Kč a pojistku, kterou nakupuje, nyní prodává za 0,4380 Kč. Tedy společnost ušetří 0,3180 Kč.

Graf 1: Porovnání vyrobené a nakupované pojistky

Zdroj: Interní materiál společnosti Tesla Blatná, a.s., vlastní zpracování

Společnost se zabývá i podporou prodeje a to u tohoto výrobku tím, že při odběru více kusů mají množstevní slevy. Ale zároveň si hlídají, aby se nedostali po úplné vlastní náklady.

7.5 Vytvoření vlastní kalkulace

7.5.1 Kalkulace na nakupovanou pojistku

V kalkulačním vzorci společnosti Tesla Blatná nemůžeme upravit položku přímého materiálu, protože přímý materiál můžeme změnit pouze změnou dodavatelů materiálu. Podle názoru odborníků ve společnosti jsou ceny od stávajících dodavatelů přijatelné.

Přímé mzdy můžeme ovlivnit zvýšením či snížením mezd výrobních dělníků. Snížení mezd bych nedoporučovala, protože již nyní jsou mzdy nízké vzhledem k tomu, jaký materiál je používán a není příliš dobrý pro zdraví zaměstnanců.

Výrobní režie je zvýšená o větší část vedoucího výrobního pracovníka. Dále bych doporučila opravu výrobní budovy, zde by se dále muselo navýšit procento, které ovlivňuje výrobní režii, ale zlepšila by pracovní prostředí a domnívám se, že i lepší výkonnost pracovníků.

Vlivem rozšíření počtu technickohospodářských pracovníků, zvýšení jejich mzdy by se navýšila správní režie. Technickohospodářští pracovníci byli potřeba pro zlepšení výroby na posty v oddělení výzkumu a vývoje. Dále bych taky doporučila zlepšení kancelářského vybavení, které by sice správní režii zvedlo, ale podpořilo by to reprezentaci společnosti a zlepšilo by pracovní prostředí pro zaměstnance podniku.

Podnik mohl své zisky zvýšit. Jejich prodejní cena pro odběratele je nízká, proto sem doporučila prodejní cenu zvýšit. Zachovala jsem procentuální navýšení, ale procento jsem zvýšila 20.

Schéma 13: Celková kalkulace výrobku

Přímý materiál	0,4321
Přímé mzdy	0,0009
Výrobní režie	0,0035
Vlastní náklady	0,4365
Správní režie	0,0031
Úplné VN	0,4396
Zisk – ztráta	0,0879
Prodejní cena	0,5275

Zdroj: Vlastní zpracování

Kalkulaci jsem vytvořila na současný stav, kdy pojistku nakupují a nemohou ovlivnit její cenu. Společnosti, ale výrazně klesly náklady, a tím i prodejní cena a to je pro odběratele atraktivní. Při větším odběru se zvednou zisky a společnost může investovat do další výroby či do dlouhodobého majetku.

7.5.2 Kalkulace na vyrobenou pojistku

Při výrobě pojistky měla společnost vyšší náklady, ale jistou kvalitu, kterou si sama kontrolovala. Přímý materiál nelze jednoduše ovlivnit největším způsobem úpravy je změna dodavatelů. Společnost však byla se svými dodavateli a neměla důvod je měnit. Včasné dodávky a přiměřená cena byla samozřejmostí.

Přímé mzdy jsem zvýšila v důsledku zvýšení mezd dělníků, kteří si zvýšení mzdy zaslouží, v důsledku ztíženého pracovního prostředí, například jak už bylo výše zmíněno je práce spojena s používáním ředidla.

Výrobní režie byla zvýšena o část vedoucího výrobního pracovníka. A vyšší spotřebou energií. Jsou zde také zahrnuty odpisy výrobních strojů, některé z nich by bylo vhodné vyměnit za novější.

Správní režie byla zvýšená vlivem úroků, které by se navýšily v důsledku školení zaměstnanců na nový software.

Zisk jsem zvýšila ze stejného důvodu jako u nakupované pojistky. Společnost pojistku prodává za relativně nízkou cenu a mohla by si tím zisky zvednout. Zisk byl navýšen o 20%.

Schéma 14: Celková kalkulace výrobku

Přímý materiál	0,3764
Přímé mzdy	0,0614
Výrobní režie	0,1840
Vlastní náklady	0,6158
Správní režie	0,1604
Úplné vlastní náklady	0,7762
Zisk – ztráta	0,1552
Prodejní cen	0,9314

Zdroj: Vlastní zpracování

7.6 Porovnání prodejní ceny z kalkulace společnosti a z navrhované kalkulace

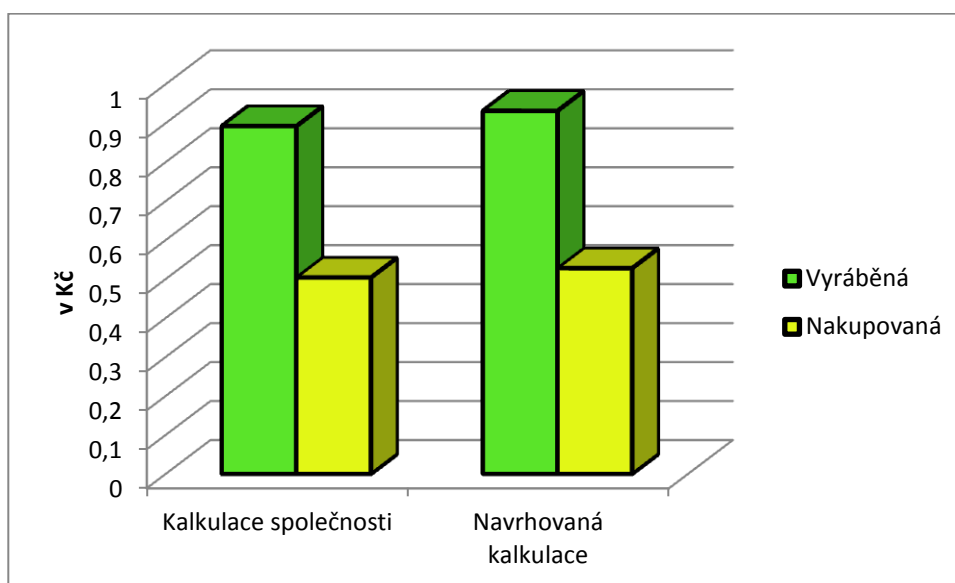
Kalkulace, které jsem navrhla, jsou vyšší než ty, které společnost používá. Do svých kalkulací jsem navrhla vyšší výrobní a správní režii hlavně v důsledku zlepšení pracovního prostředí pro zaměstnance podniku. Hlavní výhodou pro společnost v mnou navržených kalkulacích je vyšší zisk. Zvýšení zisku má vliv na vypovídací schopnost podniku. Díky tomu by se zlepšily ukazatele rentability.

Tabulka 1: Porovnání kalkulací společnosti a navrhovaných

	Kalkulace společnosti	Navrhovaná kalkulace
Vyráběná	0,8921	0,9314
Nakupovaná	0,5037	0,5275

Zdroj: Interní materiál společnosti Tesla Blatná, a.s., vlastní zpracování

Graf 2: Porovnání kalkulací společnosti a navrhovaných

Zdroj: Interní materiál společnosti Tesla Blatná, a.s., vlastní zpracování

7.7 Analýza nákladů u výrobku zařazeného do dlouhodobého majetku

Pro tuto část byl vybrán výrobek, který souvisí s předchozími body a to zařízení na balení blistrů. Blistr je pevný obal, který se používá k bezpečnému uložení drobných výrobků. Zařízení je součástí stroje, který společnost využívá pro balení pojistek. Ale v účetnictví je veden jako samostatný dlouhodobý majetek. Společnost je schopná si jej sama zhotovit na strojním středisku. Pro zahájení výroby je potřeba vyplnit „Požadavek na dodávku dlouhodobého hmotného majetku“. Na základě tohoto dokumentu se vyhotoví objednávka, která musí být vystavena s časovým předstihem z důvodu časové náročnosti zhotovení. Na výrobky ze strojního střediska se nestanovují kalkulace, protože výrobky nejsou sériové. Cena se stanovuje až podle skutečných nákladů na jednotlivé výrobky.

V kalkulačním vzorci je určený materiál, který vstupuje do výroby zařízení na balení blistrů. Tento materiál společnost musí vždy objednávat v závislosti na objednavce z výrobního střediska. Kalkulační vzorec je v Kč.

Schéma 15: Materiál vstupující do výrobku

Skříňka ECO	809,87
Zpětný ventil	758
Jednotka pro údržbu stlačeného vzduchu	1493
Spínací ventil	727,6
Zdroj	895
Optický senzor	1067
Svorky DR4	519
Desky lamino	455
Spínač	61
Skříň XALK	467
Celkem	7252,47

Zdroj: Interní materiál společnosti Tesla Blatná, a.s., vlastní zpracování

Dále společnost vyčísluje stav hodin, který byl potřebný na zhotovení a výši mzdy pracovníků, kteří se na výrobku podíleli. Zhotovení tohoto výrobku je velice časově náročné a jeho výroba trvala přibližně 2 měsíce, proto se i přímé mzdy dostaly na tak vysokou částku.

V tabulce jsou vyčísleny hodiny, po které práce trvala, sazba mzdy za hodinu při daném pracovním výkonu a částka mzdy výrobního pracovníka v Kč. Pojem ostatní obsahuje použití strojů jako je fréza, soustruh, bruska a ruční práce např. pilování, které společnost nevyčísluje jednotlivě.

Tabulka 2: Vyčíslení výrobních hodin

Výrobní úkony	Počet hodin	Hodinová sazba mezd	Mzdy
Ostatní	94,5	99	9 354,5
Konstrukce	34,5	178	6141,0
Dělení materiálu, dokončování	2	65	130,0
Řezačka	2	114	228,0
Celková částka			15 853,5

Zdroj: Interní materiál společnosti Tesla Blatná, a.s., vlastní zpracování

V další tabulce je vidět jak velké náklady připadly na výrobní režii. Společnost má i při této výrobě jako rozvrhovou základnu určeny přímé mzdy. Zde jsou zobrazeny úkony, k nim přiřazené sazby výrobní režie a vyčíslena částka v korunách.

Tabulka 3: Výrobní režie výrobku

Výrobní úkony	Sazba	Částka
Ostatní	1,2	11 225,6
Konstrukce	1,2	7 369,2
Dělení materiálu, dokončování	1,2	156,0
Řezačka	2	456,0
Celková částka		19 206,8

Zdroj: Interní materiál společnosti Tesla Blatná, a.s., vlastní zpracování

Další kalkulační vzorec shrnuje tři předešlé. Zde je již vidět, že se suma po sečtení všech položek dostala na hranici 40 000 Kč, které jsou stanoveny pro odepisování v Zákoně o daních z příjmu a účetní jednotka má stejnou částku i pro účetní odepisování. A předpokládá se, že životnost tohoto výrobku bude delší než jeden rok. Proto se tento výrobek řadí do dlouhodobého hmotného majetku.

Schéma 16: Celková kalkulace výrobku

Přímý materiál	7 252,47
Přímé mzdy	15 853,50
Výrobní režie	19 206,80
Vlastní náklady	42 312,77

Zdroj: Interní materiál společnosti Tesla Blatná, a.s., vlastní zpracování

Částka vlastních nákladů se zaokrouhluje, aby do investic vlastní výroby vstoupila částka v celých korunách. Protože pro výrobní středisko je to stejné jako kdyby nakupovalo od externích dodavatelů.

7.8 Zhodnocení a vlastní návrhy

Společnost sestavuje u tohoto střediska výsledné kalkulace. Náklady jsou zde dány skutečným vydaným materiálem, skutečnými přímými mzdami apod. Díky tomu může podnik zjistit skutečné náklady. Protože je činnost zakázková a tyto produkty se vyrábí zejména pro jiná střediska v podniku, nelze očekávat velkou manipulaci s poptávkou.

Společnosti bych doporučila ještě do kalkulačního vzorce samostatně zařadit i spotřebu energie při výrobě. Nyní spotřebu energie zahrnuje ve výrobní režii, kterou stanovuje procentní sazbou. V případě, že by byla jako samostatná položka, mohla by přesněji stanovit cenu u každého výkonu.

Společnost nepoužívá členění nákladů na složku fixní a složku variabilní. Využívá starší metodu určování nákladů podle vztahu k výkonu a to na přímé a nepřímé. Pokud by společnost používala členění na fixní a variabilní složku mohla by efektivně pozorovat využití vytvořených kapacit. Firma využívá kalkulaci plných nákladů, která vyžaduje přepočítání fixní složky nákladů při změně struktury či objemu úkonů. Pokud by firma začala používat vzorec se stupňovitým rozvrstvením fixních nákladů, získala by tak lepší přehled, které náklady musí každý měsíc uhradit.

U nepřímých nákladů společnost používá pouze procentuální sazbu z přímých mezd, přestože to není vždy nejlepší řešení. U výrobků ze strojního střediska, které jsou časově náročné, vidí společnost neoptimálnější vazbu mezi náklady a odpracovanými hodinami.

Společnost se zabývá jak sériovou tak zakázkovou výrobou. U sériové výroby je důležitá kalkulace z hlediska plného využití výrobních kapacit, aby společnost neplatila zbytečně vysoké fixní náklady. U zakázkové činnosti je kalkulace pravděpodobně ještě důležitější než u sériové výroby, protože cena se u každé objednávky liší.

7.9 Analýza bodu zvratu

Analýza bodu zvratu by měla odpovídat na různé otázky spojené s výrobou výkonu, např. Jaký počet výrobků je potřeba vyrobit aby se pokryly fixní náklady?

Pro vytvoření analýzy bodu zvratu jsem použila hodnoty za celé středisko vyrábějící pojistky, protože společnost nebyla schopná poskytnout podklady jen pro jednu pojistku. Na středisku se vyrábí ještě doplňky k pojistkám, ale ty jsem pro účely výpočtu vyčlenila za pomoci pracovníků společnosti.

Uvedené náklady a tržby se tedy vztahují pouze k pojistkám. Cena za jednotku je zprůměrovaná cena všech pojistek, které společnost vyrábí.

Tabulka 4: Základní hodnoty pro výpočet

	Zkratka	Hodnota v Kč
Celkové náklady	CN	3 213 236
Celkové tržby	T	3 547 884
Množství	q	3 977 270
Cena za jednotku	p	0,892
Fixní náklady	FN	2 130 290
Variabilní náklady	VN	1 082 946
Průměrné variabilní náklady na jednotku výkonu	PVN	0,273

Zdroj: Interní materiál společnosti Tesla Blatná, a.s., vlastní zpracování

7.9.1 Výpočet kritického množství produkce

Výpočet kritického množství je takové, které pokryje fixní náklady. Bod zvratu je dlouhodobou spodní hranicí ceny, ale pro podnik není optimální, protože nevytváří potřebný zisk.

$$q_0 = \frac{FN}{(p - PVN)}$$

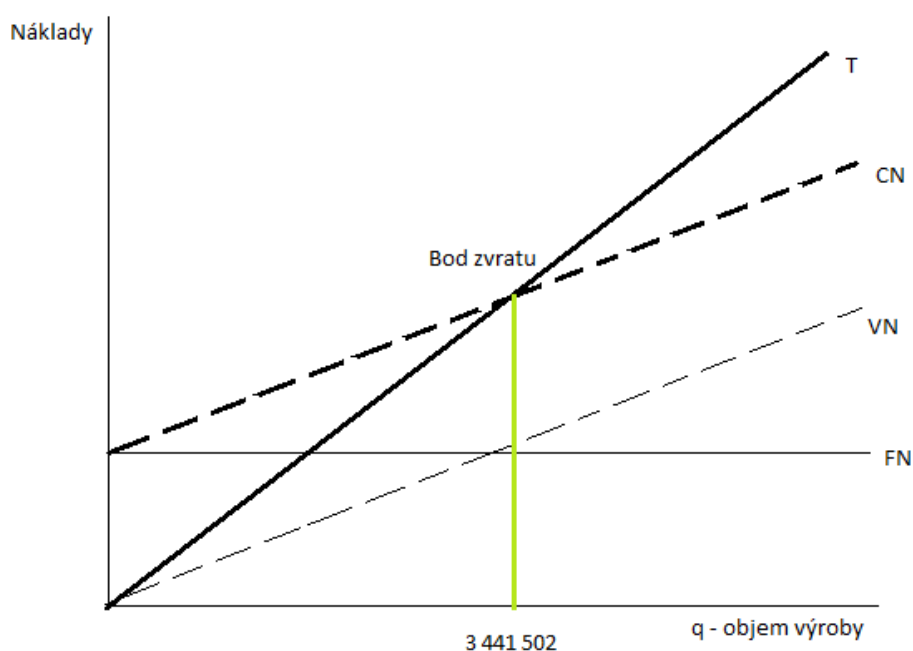
$$q_0 = \frac{2\,130\,290}{(0,892 - 0,273)}$$

$$q_0 = 3\,441\,502$$

Kritickým množstvím pojistek je 3 441 502 kusů. Na tomto středisku se však nevyrobí jen pojistky, takže výpočet by společnosti sloužil pouze v případě, že by se rozhodla ostatní výrobu na středisku zrušit a věnovat se pouze výrobě pojistek.

Výroba pojistek tedy po společnost není ztrátová, aby byla ztrátová musela by klesnout pod 3 441 502 kusů za rok.

Graf 3: Znázornění bodu zvratu

Zdroj: Vlastní zpracování

7.9.2 Výpočet kritické tržby

$$CT_k = \frac{VN}{T} * CT_k + FN$$

$$CT_k = \frac{1\,082\,946}{3\,547\,884} * CT_k + 2\,130\,290$$

$$CT_k = 0,305 * CT_k + 2\,130\,290$$

$$0,695CT_k = 2\,130\,290$$

$$CT_k = 3\,065\,165$$

Kritická tržba u pojistek je 3 065 165 Kč. Tato tržba je při bodu zvratu. Pokryje tedy variabilní náklady a fixní náklady, ale nebude mít společnost zisk. Pro podnik je výroba pojistek jedním z důležitých výrobních programů a proto si takovou situaci nemůže dovolit.

7.9.3 Výpočet tržby, aby se zisk zvýšil o 100 000 Kč

Společnost si může určit, že chce zvýšit svůj zisk. U toho to střediska jsem navrhla zvýšení o 100 000 Kč, můj návrh byl pracovníky společnosti schválen, a proto jsem s ním dále počítala.

$$CT_Z = \frac{VN}{T} * CT_Z + FN + Zisk$$

$$CT_Z = 0,305 * CT_Z + 2\,130\,290 + 100\,000$$

$$CT_Z = 0,305 * CT_Z + 2\,230\,290$$

$$0,695CT_Z = 2\,230\,290$$

$$CT_Z = 320\,905$$

Pro zvýšení zisku by tržba z pojistek musela vzrůst o 320 905 Kč. Na takový nárůst zisku by společnost musela zlepšit svůj marketing případně rozšířit síť odběratelů. Zvýšení zisku by mělo vliv na rentabilitu podniku.

8 Závěr

Cílem práce je analyzovat oceňování majetku, který účetní jednotka pořídí na základě vlastní činnosti, zhodnotit jednotlivé metody oceňování a navrhnout opatření na zlepšení vypovídací schopnosti takto pořízeného majetku.

Kalkulační systém u akciové společnosti Tesla Blatná má přesně daná pravidla, od kterých se jen ve velmi malém procentu případů odlišuje. Sama jsem se přesvědčila, že vytvořit kalkulaci není nic jednoduchého. Do svých kalkulací jsem zahrнула zlepšení pracovních podmínek, které by se promítly do kalkulace.

Kalkulační vzorec má retrográdní podobu, která podniku poskytuje dobré informace o přínosu výkonu pro podnik. Do kalkulace vstupují přímé i nepřímé náklady. Společnost má kalkulace dobře propracované má zahrnutý všechny náklady související s výrobou.

Sama jsem se přesvědčila, že vytvořit kalkulaci není nic jednoduchého. Do svých kalkulací jsem zahrнула zlepšení pracovních podmínek, které by se promítly do kalkulace a zlepšení platových podmínek výrobních dělníků.

Podle mého názoru byla změna pro nákup pojistky dobrým tahem na tomto trhu. Pro podnik to bylo výrazné snížení nákladů, ale společnost by mohla zvýšit prodejní cenu, která by mohla celé společnosti zvýšit její tržby.

U dlouhodobého majetku vytvořeného vlastní činností, společnost používá výslednou kalkulaci. U těchto výrobků není schopna určit kalkulaci předběžnou, z důvodů individuálních požadavků. Zde není možné navrhnout společnosti lepší variantu, protože se kalkulace odvíjí od skutečných nákladů.

Výpočtem analýzy bodu zvratu jsem zjistila, jak velké množství výroby by bylo potřeba pro pokrytí nákladů. Společnost je však dostatečně vysoko nad tímto bodem a dostatečně využívá své výrobní kapacity. Kritickou tržbu je tedy zaplacením nákladů od odběratelů. Dále jsem uvedla, jak velkou tržbu by musela mít, pokud by chtěla zvýšit zisk o 100 000 Kč.

Akciová společnost Tesla Blatná má již 50 letou tradici a její oceňování majetku má skvělou vypovídací schopnost.

Od společnosti jsem dostala všechny podklady pro zpracování, ale jejich přiložení k práci si nepřála.

9 Summary and keywords

The aim is to analyze valuation of assets which an entity acquires for its own activities, evaluate different valuation methods and propose measures to improve the information value of the assets acquired as follows.

Calculation system for joint-stock company Tesla Blatná has precisely defined rules. I convinced that creating a calculation is not easy. In my calculations, I included the improvement of working conditions, which would be reflected in the calculation.

Direct and indirect costs enter into the calculation. The company has a well-developed calculation has included all costs related to production.

In my opinion, the change for the purchase of insurance was a good move in this market. For a company that has been a significant reduction in costs, but the company could increase the selling price that the entire company could increase its sales.

For tangible and intangible assets, the company uses the resulting calculation. For these products, it cannot determine a preliminary calculation, because of individual requirements. It is not possible to suggest a company better option because the calculation based on the actual costs.

By calculating the break-even point analysis, I found how much production would be needed to cover costs. The Company is not high enough above this point and sufficient use of its production capacity. The critical revenue is therefore paying the costs from customers. Then I noted, how much revenue would have to have if you would like to increase the profit of CZK 100,000.

The joint-stock company Tesla Blatná has been 50 years of tradition and the valuation of assets has great explanatory power.

Keywords

Calculation, assets, break-even point, costs

10 Přehled použité literatury

- Drury, C. (2006). *Cost and Management accounting in introduction*. London: Thomson Learning
- Fibírová, J., Šoljaková, L., Wagner J. (2007). *Nákladové a manažerské účetnictví*. Praha: APSI
- Hradecký, M., Lanča, J. & Šiška, L. (2008). *Manažerské účetnictví*. Praha: GRADA Publishing
- Chartvát, J. (2006). *Firemní strategie pro praxi*. Praha: GRADA Publishing
- Kovanicová, D. (2012). *Abeceda účetních znalostí*. Praha: Bova Polygon
- Kunešová J. (1994). *Podvojně účetnictví*. Praha: Grada
- Král, B. & kol. (2010). *Manažerské účetnictví*. Praha: Management Press
- Lang, H. (2005). *Manažerské účetnictví – teorie a praxe*. Praha: C. H. Beck
- Lazar, J. (2012). *Manažerské účetnictví a controlling*. Praha: Grada
- Louša, F. (2012). *Zásoby – komplexní průvodce účtováním a oceňováním*. Praha: GRADA Publishing
- Macík, K. (2008). *Kalkulace a rozpočetnictví*. ČVUT
- Martinovičová, D. (2005). *Základy podnikové ekonomiky*. Brno: B.I.B.S
- Petřík, T. (2009). *Ekonomické a finanční řízení firmy. Manažerské účetnictví v praxi*. Praha: Grada Publishing
- Synek, M. (2007). *Manažerská ekonomika*. Praha: GRADA Publishing
- Šoljaková. L. (2009). *Strategicky zaměřené manažerské účetnictví*. Praha: Management Press
- Česká republika (2005). IFRS Mezinárodní účetní standardy
- Česká republika (2002). Prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví
- Česká republika (2004). Zákon o dani z přidané hodnoty

Seznam schémat

Schéma 1: Rozdělení nákladů v kalkulaci	10
Schéma 2: Kalkulační vzorec	14
Schéma 3: Příspěvek na úhradu	22
Schéma 4: Argumenty při rozhodování - výroba x nákup	24
Schéma 5: Kalkulační vzorec společnosti Tesla Blatná, a.s.	28
Schéma 6: Kalkulační vzorec základního materiálu	29
Schéma 7: Kalkulační vzorec přímých mezd	29
Schéma 8: Úplné vlastní náklady	30
Schéma 9: Kalkulace doplňkového materiálu	30
Schéma 10: Celková kalkulace výrobku	31
Schéma 11: Kalkulace doplňkového materiálu	32
Schéma 12: Celková kalkulace výrobku	32
Schéma 13: Celková kalkulace výrobku	35
Schéma 14: Celková kalkulace výrobku	36
Schéma 15: Materiál vstupující do výrobku	38
Schéma 16: Celková kalkulace výrobku	39

Seznam grafů

Graf 1: Porovnání vyrobené a nakupované pojistky	33
Graf 2: Porovnání kalkulací společnosti a navrhovaných	37
Graf 3: Znázornění bodu zvratu	42

Seznam tabulek

Tabulka 1: Porovnání kalkulací společnosti a navrhovaných	36
Tabulka 2: Vyčíslení výrobních hodin	38
Tabulka 3: Výrobní režie výrobku	39
Tabulka 4: Základní hodnoty pro výpočet	41